

‘Mensen zijn gemaakt om te bewegen’

Een tweedelige documentaire serie over het cultureel omarmen van migratie

Missie

In de schijnwerpers van de moderne wereld lijkt migratie vaak gevangen te zijn in een narratief van vluchten en problemen, een éézijdige blik die zelden de ware rijkdom ervan belicht. Onze documentaire ‘Mensen zijn gemaakt om te bewegen, het cultureel omarmen van migratie’, streeft ernaar deze misvattingen uit te dagen en een alternatief perspectief te bieden op migratie. De missie van de documentaire is het aantonen dat migratie een onlosmakelijk en verrijkend onderdeel is van onze cultuur, in plaats van een ‘fenomeen’ dat bestreden of opgelost moet worden. Vanuit een verkenning van onze gedeelde geschiedenis wordt uitgelegd dat we allemaal in essentie migranten zijn, en dat dit iets is om trots op te zijn. En dat migratie niet alleen de beweging van mensen is, maar ook de beweging van ideeën, creativiteit en cultuur.

Voor wie?

Ten grondslag van deze missie is zowel het overstijgen van heersende negatieve verhalen en opvattingen over migratie als het aanspreken van een specifieke doelgroep. Vaak horen we de extreme tegenpolen in het debat; degenen die fel tegen migratie zijn versus degenen die sterk voor zijn. Maar hoe zit het met de mensen die hier tussenin zitten? Deze groep staat bekend als *‘the Movable Middle’*. Dit zijn mensen in de samenleving die voorstander kunnen zijn van migratie, maar zich er tegelijkertijd tegen verzetten of aarzelen, of die vaak geen sterke mening hebben over het onderwerp. Het doel is om juist deze groep bewust te maken van een dieper perspectief op en de waarde van migratie, niet alleen als nieuwsitem, maar als een voortdurende kracht die de wereld vormt en verrijkt.

Uitzendkanalen

De documentaireserie is bedoeld om een internationaal podium te bereiken en kijkers actief te betrekken bij het onderwerp migratie. Een brede inzet zorgt ervoor dat een gevarieerd publiek wordt bereikt, inclusief de beoogde movable middle, die wellicht verschillende mediavoorkeuren heeft. Om deze doelen te bereiken, is het de bedoeling om de serie uit te zenden op diverse kanalen:

- Televisie (1): Nationale en internationale zenders met een breed kijkerspubliek. Voor Nederland zijn dit de omroepen AVRO-TROS en KRO-NCRV.
- Televisie (2): Regionale zenders met mogelijkheid om de documentaire aan te bieden bij NPO Start en NPO Plus (achter de decoder kan los gepitched worden). NPO kent één genremanager voor documentaires (Caro van der Heide) die alle voorstellen beoordeelt omtrent al dan niet plaatsing, voor welke omroep dan ook.
- Onlinestreamingdienst Amazon Prime (zoals de documentaire Over Grenzen 2021)
- Educatieve instellingen: distributie naar scholen en universiteiten om het educatieve aspect van de documentaire te benadrukken met daarnaast de filmhuizen.
- Filmfestivals: deelname aan nationale en internationale filmfestivals om aandacht te genereren en discussie te stimuleren: IDFA Amsterdam, Filmfestival Rotterdam en Berlinale Berlijn.
- Koppeling met het netwerk van een bekende Nederlander (zie thema 6).

Documentaire lijnen

Om onze missie vorm te geven hebben we een aantal thema's uitgewerkt die in de documentaire verbeeld worden.

Thema 1 Mensen zijn gemaakt om te bewegen

- **Centrale vraag:** Wat is migratie?
- **Doel:** Uiteenzetten van een dieper perspectief op migratie en de beweging van mensen, dat verder gaat dan de oppervlakkige percepties die vaak in het hedendaagse discours worden gepresenteerd.
- **Samenvatting:** Wat is migratie eigenlijk? Hier gaan we in op wat het begrip precies betekent en hoe het diep geworteld is in ons menselijk zijn. We leggen uit dat niet migratie en het verplaatsen van mensen, maar het denken in grenzen een relatief jong fenomeen is. Grenzen bestaan pas 200 jaar, terwijl mensen al sinds de oudheid behoefte voelen om zich te verplaatsen. Door de lens van een geschiedenis waarin mensen in beweging zijn, in plaats van altijd gesetteld, bekijken we migratie als een fundamentele uiting van nieuwsgierigheid, veerkracht en drang naar ontdekking.
- **In beeld brengen door:** Experts aan het woord, het gebruik van animaties en historische beelden om de reizen van vroege menselijke gemeenschappen in kaart te brengen, het tonen van migratiepatronen door de eeuwen heen en het illustreren hoe verschillende beschavingen zich hebben verspreid en vermengd.

Thema 2 Hoe staan we tegenover bewegen?

- **Centrale vraag:** Hoe is de hedendaagse beeldvorming op migratie gevormd?
- **Doel:** Informeren over het huidige migratiedebat en hoe ons hedendaagse beeld hierover tot stand is gekomen.
- **Samenvatting:** Migratie is een complex, belangrijk, maar vaak in de media opgeblazen thema met negatieve lading, waarbij zowel historische- als recente gebeurtenissen een rol spelen. Nog nooit is er zoveel menselijke beweging geweest en nooit eerder was er zoveel georganiseerde weerstand tegen menselijke beweging. In die beweging zijn allerlei verschillende vormen, maar in onze beeldvorming is er een sterke nadruk op migratie als cultureel probleem. Dat is niet gek: migratie ontstond vaak als gevolg van slavenhandel, wereldoorlogen, mondiale conflicten, dekolonisatie, uiteenvallen van grote rijken, economische en klimatologische problemen, en dat zien we in het nieuws. Een fatale ramp met een veerboot, een discutabele deal met Tunesië, een dreigend tekort aan opvangplekken, oneerlijke rechtssystemen, klimaatmigratie... Deze aandacht maakt dat we het per definitie lastig vinden om het fenomeen te omarmen.
- **In beeld brengen door:** Het migratiedebat in de media: nieuwsberichten, films, tv-shows, het vergelijken van historische beeldvorming met hedendaagse media en het benadrukken van veranderingen (of het gebrek daaraan) in perceptie.

Thema 3. Waar bewegen we heen?

- **Centrale vraag:** Wat is de toekomst van migratie?
- **Doel:** Het tonen van maatschappelijke noodzaak om migratie te omarmen.
- **Samenvatting:** Ongeacht onze beeldvorming over migratie: het wordt hoe dan ook een steeds groter onderdeel van onze toekomst. In de moderne wereld is een land niet langer een geïsoleerde entiteit, maar eerder een deel van bredere, eeuwenoude verandering. Mensen zullen in toenemende mate de grenzen van die entiteiten gaan overschrijden. De wereld is in transitie, onze sociale samenleving verandert in snel tempo van top-down en verticaal naar bottom-up en horizontaal. Veel stelsels moeten op de schop, zodat de mens weer centraal komt te staan waar iedereen gelijk is en gelijke kansen heeft.

Het idee dat het aantal vluchtelingen slechts een fractie is van het begrip migratie - er zijn een heleboel manieren van bewegen. Wat voor migratiestromen gaan we nog meer zien en zien we nu al?

- **In beeld brengen door:** Interviews met experts op het gebied van klimaatverandering, geopolitiek en economie om toekomstige trends in migratie te bespreken.

Thema 4. Omarmen van migratie als inspiratie

- **Centrale vraag:** Waar wordt migratie cultureel omarmd?
- **Doel:** Inspiratie en voorbeelden tonen van plekken waar migratie wordt omarmd.
- **Samenvatting:** Voorbereiden op de toekomst betekent migratie zien als een kracht. Dit gaat over mentaliteitsverandering waar niet het verblijven, maar juist het bewegen wordt gewaardeerd als het aankomt op identiteit. Op sommige plaatsen in de wereld is deze mentaliteit veel meer ingebed. Zo is op plekken waar grenzen en een statische identiteit lange tijd centraal hebben gestaan, vaak minder ruimte voor creativiteit en diversiteit. Daarentegen bevordert het denken in termen van beweging de organische creatie van cultuur. We willen enkele steden en locaties verkennen waar migratie niet alleen geaccepteerd, maar juist omarmd wordt als een normaal en dagelijks fenomeen. Deze plaatsen zien beweging van mensen als een waardevolle bron van diversiteit, innovatie en verrijking voor hun gemeenschappen.
- **In beeld brengen door:** Tonen van een aantal casussen van plekken, beleid en initiatieven die migratie als een positieve kracht benutten in plaats van als een bedreiging. Denk hierbij aan steden als New York, Palermo en Singapore, waar een mentaliteit van openheid en dynamiek duidelijk zichtbaar is.

Thema 5. Nederland als culturele haven

- **Centrale vraag:** Op welke manier is Nederland een haven voor diverse culturen?
- **Doel:** Informeren over een gedeelde geschiedenis waar migratie altijd onderdeel van is geweest.
- **Samenvatting:** Vandaag behoort Nederland tot de welvarendste landen ter wereld en een belangrijke speler hoe we tegen migratie aankijken. Eigenlijk niet per sé omdat het een rijk land is, maar vooral vanwege de manier waarop het geworden is. Want als er ergens veel mensen in beweging zijn en altijd zijn geweest, dan is het wel in Nederland. Eeuwenlang zijn immigranten hier met open armen ontvangen en hebben ze het land verrijkt met kennis, kunde, ideeën, goederen: dankzij deze contacten met – en soms de uitbuiting van – heeft ons land zich kunnen ontwikkelen tot een economische grootmacht. Vanuit historisch perspectief laten we zien dat een grote groep Nederlanders pas sinds kort zo negatief en vernauwend naar diversiteit is gaan kijken en laten we zien dat de zogenaamde 'Nederlandse identiteit' een complex en fluïde begrip is.
- **In beeld brengen door:** Het uitleggen van de geschiedenis van migratie in Nederland, van hanzetijd tot immigratiegolven na de Tweede Wereldoorlog, met focus op specifieke migranten gemeenschappen en hun invloed op de Nederlandse cultuur en samenleving.

Thema 6. Iedereen heeft een migratie achtergrond

- **Centrale vraag:** Op welke manier is elke Nederlander een migrant?
- **Doel:** Informeren over hoe migratie onderdeel is van de gewone Nederlander en inspireren tot verkennen van eigen migratiegeschiedenis.
- **Samenvatting:** De serie is niet enkel bedoeld als een viering van migratie, maar ook als een uitnodiging tot introspectie die het westerse en eurocentrische perspectief uitdaagt. In plaats van individuen te beperken tot vastomlijnde identiteiten, willen we laten zien dat iedereen in feite migrant is - dat dit altijd zo is geweest, zichtbaar is en we er in de toekomst nog veel meer mee te maken krijgen.

Hiermee willen we de movable middle stimuleren om vanuit nieuwsgierigheid hun eigen geschiedenis te onderzoeken, hun eigen identiteit te heroverwegen, de grenzen van nationaliteit te overstijgen en de universele connecties van menselijkheid te omarmen.

- **In beeld brengen door:** Het volgen van een bekend persoon die zijn eigen familiegeschiedenis onderzoekt via een DNA-test om de etnische- en culturele afkomst te achterhalen.

Thema 7. Culturele diversiteit in beeld

- **Centrale vraag:** Op welke manier kan migratie gezien worden als basis van de Nederlandse cultuur?
Doel: Informeren hoe een gedeelde migratiegeschiedenis vandaag zichtbaar is.
- **Samenvatting:** Belangrijk onderdeel van de serie is het aantonen dat migratie de basis vormt van onze hedendaagse cultuur. Ons relatief jonge land is altijd meer geweest dan alleen een geografische locatie: het is een haven van komen en gaan, een smeltkroes van verschillende culturen en achtergronden. We willen laten zien hoe je dit vandaag de dag merkt. De culturen die in interactie staan met Nederland, de gedeelde geschiedenis en elementen die je daarvan terugziet in ons land worden in kaart gebracht. We kijken naar diverse tradities, disciplines en culturele aspecten zoals muziek, gerechten, etcetera.
- **In beeld gebracht door:** Kunst, architectuur, muziek, dans en culinaire tradities die het resultaat zijn van culturele uitwisseling tussen verschillende gemeenschappen.

Thema 8. Creatieve diaspora pioniers

- **Centrale vraag:** Op welke manier heeft migratie een rol gespeeld in het levensverhaal van de gewone Nederlander?
- **Doel:** Informeren hoe migratieverhalen Nederlanders kunnen verrijken.
- **Samenvatting:** We focussen op de creatieve pioniers uit de diaspora: migranten en hun kinderen die je nooit hoort en overschaduwd worden door de negatieve lading van migratie. We nemen kijkers mee op reis naar hun verhalen en geschiedenis, een reis die de diversiteit van cultuur en de kracht van menselijke veerkracht in de schijnwerpers plaatst. Door deze verhalen te belichten wordt de menselijke kant van migratie belicht. Kijkers zullen zich identificeren met emoties, uitdagingen en triomfen van individuele mensen dat bijdraagt aan een dieper begrip van het migratieproces.
- **In beeld brengen door:** Het volgen van individuele migranten en hun families terwijl ze proberen te integreren in de Nederlandse samenleving.

Stijl van storytelling

Om deze thema's inzichtelijk aan de orde te laten komen, worden een aantal methodes voor de tweedelige serie ingezet:

- **Experts aan het woord:** Deskundigen bieden context en delen hun analyses, historische perspectieven en toekomstige trends rond migratie, waardoor kijkers een breder begrip krijgen van het onderwerp.
- **Persoonlijke verhalen:** Centraal staan persoonlijke verhalen van migranten en hun nakomelingen.
- **Gebruik van archiefmateriaal:** Historische beelden en archiefmateriaal zullen worden ingezet om de evolutie van migratie door de jaren heen te illustreren. Dit archiefmateriaal zal dienen als een visuele tijdlijn, waardoor kijkers de veranderende patronen en impact van migratie door de geschiedenis heen begrijpen.
- **Interactieve elementen:** De serie bevat virtuele rondleidingen door migratieroutes, waardoor de kijkers actief betrokken worden bij de ervaring. Deze elementen moedigen ze aan om zelf deel te nemen aan een migratie ontdekkingsreis.

Format van de documentaire

De documentaire bestaat uit twee delen van elk ongeveer 50 minuten:

Deel 1: 'De Essentie van Migratie'

In dit deel zullen we de thema's 1, 2, 3 en 4 verbeelden en wordt een alternatieve kijk op migratie vanuit een bredere context geschetst.

Gestart wordt met de vraag: wat is migratie eigenlijk? Door gebruik te maken van boeiende animaties en historische beelden worden reizen van vroege menselijke gemeenschappen in kaart gebracht en laten we zien hoe migratie diep verankerd is in ons menselijk bestaan. Na dit historische perspectief richten we de blik op de hedendaagse beeldvorming rond migratie. We analyseren hoe migratie wordt gepresenteerd in verschillende media, variërend van nieuwsberichten tot films en tv-shows. We ontrafelen stereotypes en vooroordelen, vergelijken dit met historische beeldvorming om veranderingen door de tijd heen te laten zien en kijken naar de toekomst van migratie.

Door interviews met experts op het gebied van klimaatverandering, geopolitiek en economie, verkennen we de maatschappelijke noodzaak en kansen die migratie met zich meebrengt. Ter afsluiting laten we plekken zien die migratie niet alleen geaccepteerd hebben, maar ook actief omarmen. Inspirerende voorbeelden worden gepresenteerd van steden en plekken waar de beweging van mensen wordt gezien als een waardevolle bron van diversiteit, innovatie en verrijking voor de gemeenschap.

Deel 2: 'Culturele Diversiteit in Beeld: Nederland als Smeltkroes'

Dit deel laat Nederland zien als haven voor migratie, waarin de thema's 5, 6, 7 en 8 belicht worden.

Gestart wordt met de geschiedenis van migratie in Nederland waarin de invloed op onze cultuur en samenleving vanuit specifieke migranten gemeenschappen geschetst wordt. Dit deel verkent de hedendaagse manifestatie van culturele diversiteit in Nederland. We tonen kunst, architectuur, muziek, dans en culinaire tradities als resultaat van eeuwenlange uitwisseling, om aan te tonen dat Nederland niet alleen een geografische locatie is, maar een smeltkroes van verschillende achtergronden. Een bijzonder accent wordt gelegd op persoonlijke migratieverhalen. Zo volgen we een bekend persoon die zijn eigen familiegeschiedenis onderzoekt via een DNA-test. Dit onderdeel nodigt het publiek uit om hun eigen geschiedenis te verkennen, de grenzen van nationaliteit te overstijgen en de universele connecties van menselijkheid te omarmen. Daarnaast benoemen we creatieve pioniers uit de diaspora, die vaak over het hoofd worden gezien, maar een onschatbare bijdrage leveren aan de verrijking van de Nederlandse samenleving.

Betrokken partners

- International Organization for Migration (IOM als onderdeel van UN Migration)
- Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA)
- Ministerie van Justitie en Veiligheid
- Televisie producent Stokvis Content
- Nederlands Instituut voor Beeld & Geluid

Samenwerking met UNMigration

UNMigration is onze belangrijkste kennispartner en daarom positioneren we de documentaire als een gezamenlijke productie. Dit heeft de volgende voordelen:

- **Financiering:** Een gezamenlijke productie vergroot de kans op het aantrekken van fondsen, UNMigration ondersteunt de productie en waarborgt de algehele kwaliteit. NB UNMigration heeft zelf geen middelen om de productie te financieren.
- **Content:** UNMigration levert waardevolle input t.b.v. verschillende thema's die in de documentaire worden belicht. Met uitgebreide netwerken binnen diaspora gemeenschappen helpt UNMigration bij het verzamelen en delen van verhalen.
- **Expertise:** UNMigration vervult een expertrol en geeft advies op basis van de nieuwste inzichten rondom migratie. Dit varieert van beleidsanalyses tot recent onderzoek over migratietrends en de impact ervan op gemeenschappen.
- **Waarheidsgetrouwheid:** De betrokkenheid van UNMigration is cruciaal om de documentaire een realistisch beeld te laten schetsen van actuele ontwikkelingen rondom dit thema. Daarnaast is het waarborgen van culturele sensitiviteit in de presentatie van migratieverhalen van groot belang.
- **Netwerk:** UNMigration heeft een wereldwijd netwerk en toegang tot relevante stakeholders, lokale gemeenschappen, overheidsinstanties en NGO's. Deze connecties vergroten de impact van de documentaire.

Aan te schrijven fondsen voor financiering i.s.m. UNMigration:

1. Het Cultuurfonds (voorheen Prins Bernhard Cultuurfonds)
2. Nederlands Filmfonds
3. Vriendenloterij
4. European Cultural foundation
5. Oranjefonds
6. Fonds 21
7. VSB Fonds
8. European Social Fund/Creative Europe program/Asylum, migration and integration Fund
9. De Boomgaard
10. Postcode loterij

Productieteam

Jocelyn Kotvis (1995), bachelor kunstgeschiedenis (UU), master cultural heritage (VU), kunsthistoricus en erfgoedkundige werkzaam als schrijver en contentmaker voor culturele initiatieven.

Paul Kotvis (1959), politicologie (VU), reiziger en documentairemaker, werkt sinds 2022 voor het Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers (COA) als strategisch adviseur.

Lotte van der Krogt (1974), film-, theater- en televisie wetenschap (UU), zelfstandig regisseur en producent. Produceerde in samenwerking met Paul haar eerst documentaire over het thema intergenerationeel familie trauma <https://www.paulkotvis.nl/documentaire/>

De geschatte kosten van deze tweedelige documentaire worden geraamd op € 150.000. Na toekenning van financieringsaanvragen t.b.v. het benodigde budget, wordt het productie team uitgebreid met professionals, waaronder redacteuren, cameramensen, geluidstechnici en editors.

Planning en realisatie

Fondsenwerving	2024
Format omzetten in filmplan	2 ^e helft 2024
Research	2 ^e helft 2024
Opnamen en editing	1 ^e helft 2025
Afmontage	2 ^e helft 2025
Realisatie	eind 2025

Benodigd budget per aflevering

Research	€ 15.000
Reis- en verblijfskosten	€ 15.000
Camerawerk	€ 20.000
Editing en montage	€ 20.000
Onvoorzien	€ 5.000
Sub-totaal	€ 75.000
TOTAAL 2 afleveringen	€ 150.000

Rechtspersoon

Stichting Olckers Foundation
Kamer van Koophandelnummer 85252441
www.olckersfoundation.nl ([in ontwikkeling](#))